

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคคลทั้งหลายที่เกิดมาย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic needs) ได้แก่ ปัจจัยสี่ที่เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ความต้องการทั้งหลายเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนเองปรารถนาในขณะที่เดียวกันสังคมก็มีการสนับสนุนในด้านปัจจัยสี่ให้กับบุคคลในลักษณะของการจัดสวัสดิการเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานบุคคล (ณรงค์ วันดี. 2542 : 1)

ดังนั้น สวัสดิการจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลในสังคมตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งตาย อาจกล่าวได้ว่าวัฏจักรชีวิต (Life cycle) ของสังคมบุคคลในแต่ละสังคมได้รับบริการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต (ระพีพรธ ก่ำหอม. 2545 : 1)

สังคมไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกซึ่งสังคมไทยมีการจัดการสวัสดิการให้กับบุคคลในสังคม โดยคำนึงถึงหลักการที่สอดคล้องกับความเป็นสากล (อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. 2548 : 183 – 184) ดังนี้

1. สิทธิมนุษยชน (Human rights)
2. ความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic needs)
3. ความเป็นธรรมทางสังคม (Social justice)
4. การมีส่วนร่วมของชนในสังคมทุกระดับ (Participation)
5. ความโปร่งใส (Transparency)

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรรัฐของประเทศไทยมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านกระบวนการยุติธรรมรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของบุคคลในประเทศ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2548) โดยมีการดำเนินการตามนโยบายของประเทศ และมีการพัฒนางานขององค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าควบคู่กันไป สิ่งที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จของงาน คือ ตัวบุคลากรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ในองค์กรที่ ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้คาดหวังไว้ ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดให้มีระบบการจูงใจ เพื่อโน้มน้าวจิตใจ ตลอดจนเพิ่มขวัญและกำลังใจให้บุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติอุทิศตนปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ ความสามารถทางเลือกทางหนึ่งคือ การจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้บุคลากรในองค์กรอย่างทั่วถึง (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. 2545 : 160)

การจัดสวัสดิการให้กับบุคลากรในองค์กรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลที่ข้าราชการได้รับระหว่างอยู่ในราชการ
2. สวัสดิการภายในส่วนราชการเป็นสวัสดิการที่หัวหน้าส่วนราชการมีหน้าที่ส่งเสริมให้มี

ภายในส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. 2530

3. สวัสดิการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำหรับการจัดการสวัสดิการให้กับบุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า เป็นการช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นระดับหนึ่ง ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน แต่ในสภาพความเป็นจริงจากการศึกษาเรื่องสวัสดิการที่จัดยังไม่เพียงพอ และไม่ตรงกับความต้องการ โดยเฉพาะบุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน โดยทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินการศึกษาพบว่า รายได้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน มีรายได้น้อยประสบกับภาระหนี้สินไม่เพียงพอกับค่าครองชีพในปัจจุบัน มีเงินเดือนและค่าตอบแทนทางราชการในอัตราที่ได้รับ 3 ใน 4 ของรายจ่ายเท่านั้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับภาระหนี้สินพบว่า ระดับชั้นยศ สิบตำรวจตรี-ดาบตำรวจ จะต้องแบ่งเงินนำไปผ่อนหนี้สินเดือนละประมาณ 4,269.81 บาท (พงศ์หัท พงษ์เจริญ, 2546 : 182-184)

ดังนั้น การจัดสวัสดิการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและเร่งด่วนที่ต้องมีการพิจารณาทบทวนในเรื่องนี้ เพื่อให้การจัดสวัสดิการตรงกับความต้องการ และเพียงพอต่อบุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่มีการปฏิบัติงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติงานจะได้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการกึรับผิดชอบในงานด้านกระบวนการยุติธรรม และรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี ได้มีการจัดสวัสดิการให้กับบุคลากรในส่วนของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ควบคู่ไปกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยตำรวจสุพรรณบุรีได้มีการจัดสวัสดิการให้กับบุคลากรของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีประกอบด้วย

1. สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูลที่ข้าราชการได้รับระหว่างอยู่ในราชการ
2. สวัสดิการภายในส่วนราชการเป็นสวัสดิการที่หัวหน้าส่วนราชการมีหน้าที่ส่งเสริม

ให้มีขึ้นภายในส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.2530

3. สวัสดิการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4. สวัสดิการของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี

ในฐานะผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี จึงมีความสนใจที่ศึกษาถึงความต้องการด้านสวัสดิการและสภาพจริงในการดำเนินการด้านสวัสดิการเพื่อเปรียบเทียบความต้องการและการดำเนินการด้านสวัสดิการอันจะนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุงการจัดด้านสวัสดิการให้เพียงพอและตรงกับความต้องการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพจริงด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพจริงกับความต้องการด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี

ความสำคัญของการวิจัย

การจัดสวัสดิการเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยไม่ต้องกังวลแก้ปัญหาความเดือดร้อนในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชน ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาถึงความต้องการด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อผลการศึกษาได้เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดวางแผนในการจัดสวัสดิการให้มีความเพียงพอและตรงกับความต้องการในด้านสวัสดิการ อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานตามที่คาดหวังไว้

ขอบเขตการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี รวม 17 แห่ง รวมจำนวน 1,460 คน (ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี, 2548 : 10)

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1,460 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane (พินิต ฤทธิ์จรูญ. 2544 : 138) กำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 314 คน และโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยนำรายชื่อของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 17 แห่ง มาสุ่มเอารายชื่อตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้จากการเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างแต่ละแห่งให้ได้จำนวนตัวอย่างจำนวน 314 ตัวอย่าง แล้วดำเนินการเก็บกลุ่มตัวอย่าง

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดความต้องการตามทฤษฎีของ มาสโลว์ และหลักการจิตสวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลของข้าราชการสวัสดิการภายในส่วนราชการสวัสดิการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและสวัสดิการของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี มาสังเคราะห์แล้วจัดเป็นกลุ่มความต้องการด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

3.1 ด้านพื้นฐาน

- 3.1.1 เงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล
- 3.1.2 การตรวจสุขภาพประจำปี
- 3.1.3 ค่าเช่าบ้าน
- 3.1.4 บ้านพักส่วนกลาง

3.2 ด้านความมั่นคงปลอดภัย

- 3.2.1 เงินสวัสดิการเกี่ยวกับศึกษาบุตร
- 3.2.2 ทุนการศึกษาสำหรับบุตร
- 3.2.3 เงินช่วยเหลือบุตร
- 3.2.4 ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ
- 3.2.5 เงินช่วยเหลือจากสหกรณ์ออมทรัพย์
- 3.2.6 โครงการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของทางราชการ
- 3.2.7 เงินช่วยเหลือสห
- 3.2.8 บำเหน็จบำนาญ
- 3.2.9 เงินสงเคราะห์กรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเสียชีวิตขณะปฏิบัติงาน
- 3.2.10 เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำที่ทางหน่วยงานจัดตั้งขึ้น
- 3.2.11 อาชีพเสริม
- 3.2.12 อาหารกลางวัน

3.2.13 อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงาน

3.2.14 เงินช่วยเหลือจากมูลนิธิสงเคราะห์บุตรข้าราชการตำรวจ

3.2.15 เงินช่วยเหลือจากมูลนิธิสงเคราะห์ข้าราชการตำรวจและครอบครัว

/ 3.3 ด้านสังคม

3.3.1 การฝึกอบรมสัมมนา

3.3.2 การจัดกิจกรรมกีฬาภายในหน่วย

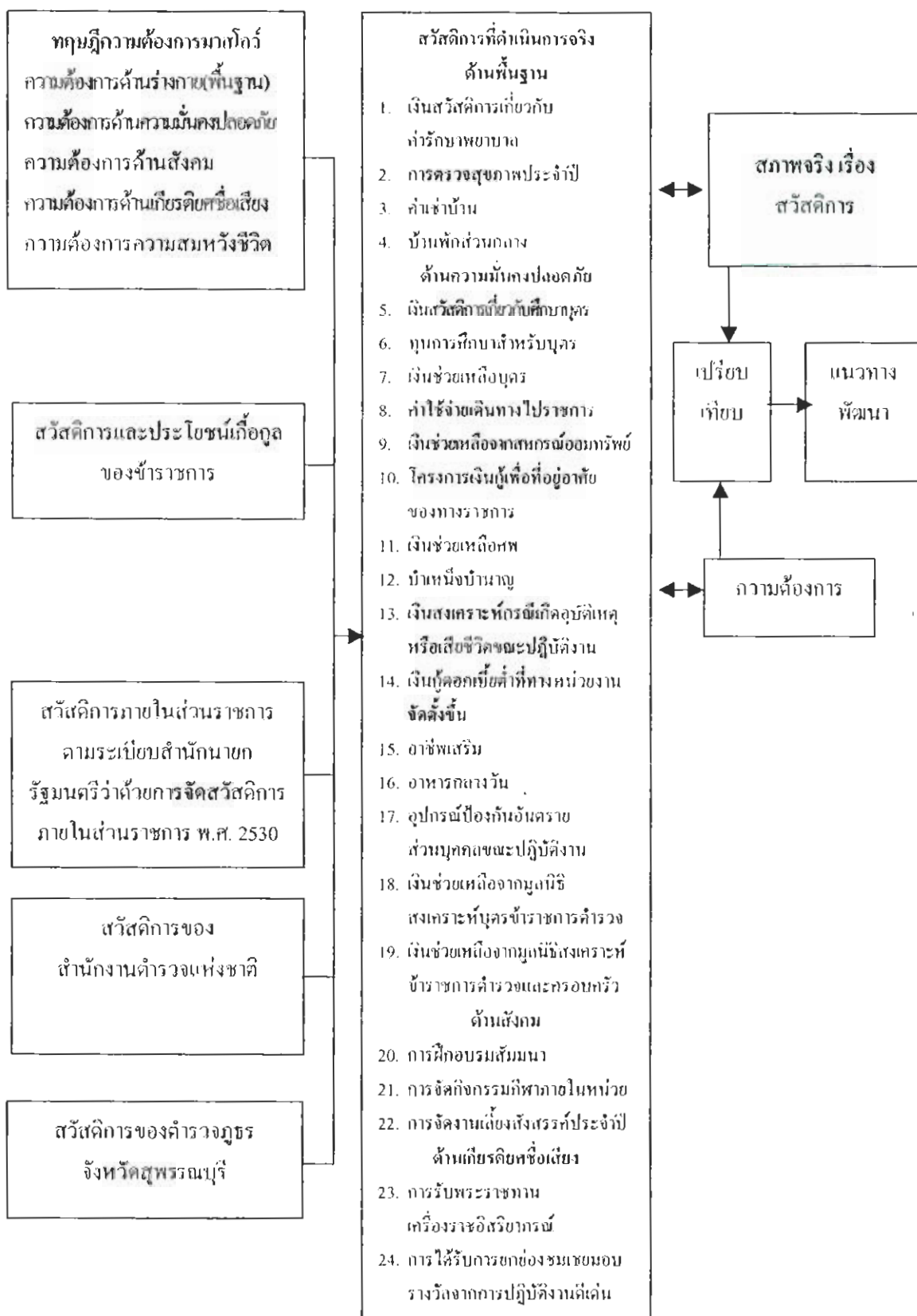
3.3.3 การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ประจำปี

/ 3.4 ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

3.4.1 การรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3.4.2 การได้รับการยกย่องชมเชยมอบรางวัลจากการปฏิบัติงานดีเด่น

สามารถแสดงเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

สวัสดิการ หมายถึง บริการหรือกิจกรรมใดๆ ที่ดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรีได้รับหรือดำเนินการให้กับเจ้าหน้าที่ดำรงในสังกัดดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้แก่ สวัสดิการด้านพื้นฐาน ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านสังคม และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ความต้องการด้านสวัสดิการ หมายถึง สภาวะที่เจ้าหน้าที่ดำรงชั้นประทวน สังกัดดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรี รู้สึกว่าสวัสดิการที่ได้รับเกิดความขาดแคลนหรือไม่เพียงพอโดยอยากให้มีการจัดสวัสดิการด้านที่ขาดแคลนหรือไม่เพียงพอเพิ่มเติมให้มากขึ้นกว่าเดิม ได้แก่ สวัสดิการด้านพื้นฐาน ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านสังคม และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

สภาพจริงการจัดสวัสดิการ หมายถึง สภาพที่ได้รับและดำเนินการ ที่ทางดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับและดำเนินการให้กับเจ้าหน้าที่ดำรงชั้นประทวน สังกัดดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรี ในเรื่องสวัสดิการ ได้แก่ ด้านพื้นฐาน ด้านความมั่นคงปลอดภัย ด้านสังคม และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

สวัสดิการด้านพื้นฐาน หมายถึง สวัสดิการที่ได้รับและดำเนินการให้กับเจ้าหน้าที่ดำรงชั้นประทวนสังกัดดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรีในเรื่องปัจจัยสี่ ได้แก่ เงินสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล การตรวจสุขภาพประจำปี ค่าเช่าบ้าน บ้านพักส่วนกลาง

สวัสดิการด้านความมั่นคงปลอดภัย หมายถึง สวัสดิการที่ได้รับและดำเนินการให้กับเจ้าหน้าที่ดำรงชั้นประทวน สังกัดดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรี ในเรื่องความมั่นคงในการดำรงชีวิต ได้แก่ เงินสวัสดิการเกี่ยวกับบุตร ทุนการศึกษาสำหรับบุตร เงินช่วยเหลือบุตร ค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ เงินช่วยเหลือจากสหกรณ์ออมทรัพย์ โครงการเงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัยของทางราชการเงินช่วยเหลือสห บำเหน็จบำนาญ เงินสงเคราะห์กรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเสียชีวิตขณะปฏิบัติงาน เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำที่ทางหน่วยงานจัดตั้งขึ้น อาชีพเสริม อาหารกลางวัน อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลขณะปฏิบัติงาน เงินช่วยเหลือจากมูลนิธิสงเคราะห์บุตรข้าราชการดำรง เงินช่วยเหลือจากมูลนิธิสงเคราะห์ข้าราชการดำรงและครอบครัว

สวัสดิการทางสังคม หมายถึง สวัสดิการที่ได้รับและดำเนินการขึ้นเพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ดำรงชั้นประทวน สังกัดดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถรวมทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลินมีกิจกรรมร่วมในสังคม ได้แก่ การฝึกอบรมสัมมนา การจัดกิจกรรมกีฬาภายในหน่วย การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ประจำปี

สวัสดิการด้านเกียรติยศชื่อเสียง หมายถึง สวัสดิการที่ได้รับและดำเนินการขึ้นเพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ดำรงชั้นประทวน สังกัดดำรงวุฒธจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อสนับสนุนเชิดชูเกียรติการ

ปฏิบัติงาน ได้แก่ การรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การได้รับการยกย่องชมเชยมอบรางวัลจากการปฏิบัติงานดีเด่น

เจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ระดับชั้นยศ สิบตำรวจตรี สิบตำรวจเอก จำสิบตำรวจ และนายดาบตำรวจ แต่งตั้งตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547

สมมติฐานการวิจัย

สภาพจริงด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีกับความต้องการด้านสวัสดิการมีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพจริงด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบถึงความต้องการด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี
3. ผลการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลให้กับผู้บังคับบัญชาของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน เพื่อให้มีสภาพการดำเนินการตรงกับความต้องการด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี